

Peale oma paneeli oli kongressil võimalik saada infot ja osaleda kogu kultuuri-uurimise valdkonna äärmiselt laias diapasoonis, kuulata plenaarettekandeid (avatseremoonial Lundi ülikooli professori Orvar Löfgreni ettekanne *Living in the Past, the Present and the Future: Synchronizing Everyday Life*; järgnevatel päevadel Zagrebi Etnoloogia ja Folklooriuuringute Instituudi teadusnõuniku Jasna Čapo ettekanne *'Returnee' and 'Expatriate Bubbles': Alternative Modes of the Search for Community?*; New Yorgi ülikooli kaasprofessori Deborah Kapchani ettekanne *Slow Ethnography, Slow Activism: Listening, Witnessing and the Longue Durée*; Zurichi ülikooli professori Bernhard Tschofeni ettekanne *The Experience of Culture: Approaches to an Ethnography of the Immediate in Complex Relations*) ning osaleda teistes paneelides ja töörühmades. Kongressi mahuka programmi ja ettekannete täistesidega võib huvi korral tutvuda internetiaadressil <http://www.siefhome.org/downloads/congresses/sief2015/SIEF2015-web.pdf>.

Piret Voolaid

Kroonika

Akadeemilises Rahvaluule Seltsis

28. mail esines Akadeemilise Rahvaluule Seltsi hooaja viimasel koosolekul Eda Kalmre: “Heale jutule ei ole tõe takistuseks: linnalegendid ja kuulujutud 35 aastat hiljem”. Kuulutati välja Eesti folkloristika aastapremia saaja, kuulati ära ARSi juhatuse 2014. aasta tegevus- ja finantsaruanne ning valiti uus juhatuse.

Alates 2011. aastast on Akadeemiline Rahvaluule Selts koostöös Eesti Kultuurkapitali Rahvakultuuri sihtkapitaliga andnud välja Eesti folkloristika aastapremiat, et tõsta esile preemia saamisele eelnenud aasta jooksul silma paistnud folkloristi tegevust. Varasematel aastatel on preemia pälvinud Tiiu Jaago (2011), Madis Arukask (2012), Janika Oras (2013) ja Eda Kalmre (2014).

Sel aastal esitati preemiakomisjonile kolm kandidaati: Risto Järv, Anu Korb ja Mare Kõiva. Kõigi mainitute 2014. aasta oli tegus ja laiahaardeline – valminud on nii teadusartikleid, allikapublikatsioone, populaarteaduslikke väljaandeid kui ka heliplaate. Kõigi ülesseatute puhul tõsteti esile ka nende teadusorganisatoorset tegevust.

2015. aasta Eesti folkloristika preemia otsustati anda Eesti Kirjandusmuuseumi juhtivteadurile **Mare Kõivale**, kellel ilmus mullu kaks artiklikogumikku: *Through the Ages I. Folklore as a Common Expression of Lingual, Figurative, Emotional and Mental Memory* ja *Through the Ages II. Time, Space, and Eternity*. Kogumikesse koondatud käsitlused peegeldavad autori huvide mitmekesisust, hõlmates nt loitsusid, haldjapärimust, hirmunähtustega seotud problemaatikat, rahvameditsiini, internetikogukondi ja eesti diasporaakogukondi. On nii vanale arhiiviainesele keskenduvaid käsitlusi,

isiklike välitöömaterjalide analüüse kui ka katsetusi erinevate teadusharude piiridele jäävate teemade ja meetoditega. Üldistavalt võib öelda, et Mare Kõivat paelub see, mida ja millesse erinevad inimesed erinevatel aegadel usuvad, kuidas neid uskumusi narratiivideks vormivad ning oma käitumises arvesse võtavad.

Asta Niinemets

Eesti Rahvaluule Arhiivis

7. aprillil esines Liina Saarlo Tallinnas Rahvakultuuri Keskuses koolitusel “Kuidas mõtestada kultuurikorraldaja rolle tänapäeva ühiskonnas ja kultuuris?”.

9.–11. aprillini korraldas arhiiv Eesti Kirjandusmuuseumi ja ERA väljaannete müüki Tallinna raamatumessil Eesti Rahvusraamatukogus.

10. aprillil laulsid Valdo Valper ja Jüri Metssalu koos Paul Hagu, Madis Arukase ja Ergo-Hart Västrikuga Anna Hintsu lühifilmide sarja “Eesti looduslikud pühapaigad” esilinastusel regilaule.

10.–12. aprillini osalesid Mari Sarv ja Liisi Laineste (FO) Saksamaal Bochumi Ülikoolis seminaril “Kaevata või ühendada: tekstikaeve ja võrgustikuanalüüs ajaloolastele” ühissettekandega “Rahvaluule ja sotsiaalvõrgustikud”.

13.–15. aprillini osalesid Ave Goršič ja Risto Järv Põhja- ja Baltimaade folklooriarhiivide (*Network of Nordic and Baltic Tradition Archives*) tööseminaril Oslos Lysebus ning pidasid ettekande “Introducing Challenges”, mis tutvustas viimaste aastate uuendusi Eesti Rahvaluule Arhiivi digitaliseerimisel (Kivike, kogumismoodul Kratt, lastemängude lehekülg jm). Kohaletulnute seas olid arhiivide esindajad Soomest, Rootsist, Norrast, Taanist, Islandilt, Eestist, Lätist ja Leedust ning külalisesinejateks Nicole Saylor, *American Folklife Center*’i arhiivi juhataja Washingtonist ning Ríonach ú Ógáin, *National Folklore Collection*’i juhataja Dublinist. Seminaril tutvustasid Põhja- ja Baltimaade folklooriarhiivid erinevaid valupunkte ja edusamme ning sõlmiti kokkuleppeid tihedamaks koostööks. Seminari korraldas Norra Rahvusmuuseumi alluvuses olev *Norsk etnologisk gransking* (*Norwegian Ethnological Research*) koostöös Taani, Rootsi ja Soome pärimusarhiividega.

14. aprillil tutvustas arhiivi teadur Andreas Kalkun folkloristika osakonna seminaril ameerika muusikateadlase Jeffers Engelhardti (Amherst College) 2015. aasta alguses ilmunud monograafiat *Singing the Right Way: Orthodox Christians and Secular Enchantment in Estonia*.

16. ja 17. aprillil tegi Jüri Metssalu välitöid Juurus (küsitles Helju Jõestet ja uuris Hõreda kalmet).

17. aprillil pidas Ingrid Rüütel avakõne ja oli žürii liige festivalil “Regilaul uues kuues”.

19. aprillil pidas Ingrid Rüütel avakõne “Rahvuslike ehete rollist tänapäeval” Mordva Eesti Seltsis rahvuslike ehete näitusel.

22.–24. aprillini pidas Taive Särg Tallinna Ülikoolis rahvusvahelisel konverentsil “Pathways to the Future Education for Sustainable Development” ettekande “How to use the experience of traditional culture for teaching sustainable development”.

23. aprillil tutvustas Eesti Rahvaluule Arhiiv Tartu Ülikooli raamatukogus raamatu ja roosi päeval kogumisvõistlust “Minu maastikud”.

23. aprillil osales Jüri Metssalu Kurgjal C. R. Jakobsoni Talumuuseumi konverentsil “Vändra ja Kurgja esmamainimisest 500 aastat” ettekandega “Looduse hingestatusest ja pühapaikadest Vändra kihelkonna Kastna Hiiemäe näitel”.

24. aprillil, Eesti Rahvaluule Arhiivi kaastöölise päeval andis haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi Tartus Eesti Kirjandusmuuseumis kätte Eesti Vabariigi Presidendi preemiad 2014. aasta parimatele rahvaluulekogujatele.

25. aprillil pidas Ingrid Rüütel avakõne ja oli žürii liige Moostes rahvamuusika töötluste festivalil “Moosekatsi elohelü”, Helen Kõmmus rääkis kontserdi eel Mooste rahvalauliku Alice Porossoni tähendusest Eesti Kultuuriloos, Helen Kõmmus ja Taive Särg andsid üle rahvaluulearhiivi eriauhinna, mille pälvisid Janne Suits ja Kristi Kool.

27. aprillil rääkis Risto Järv ETV hommikuprogrammis “Terevisioon” rahvaluulekogumisest, kodupärimuse talletamisest 2014. aastal ja käesoleva aasta kogumisaktsioonist “Minu maastikud”.

29. aprillil osales ERA võistkond koos teiste hotellis esindatud mäluasutuste esindajatega Tallinnas hotellis Solo Sokos Hotel Estoria Eesti teemalisel mälumängul.

29. ja 30. aprillil toimus ERMis ja EKMis igakevadine noorte folkloristide ja etnoloogide konverents “Noorte hääled”. Esitleti Mall Hiiemäe väljaannet *Virumaa vanad vaimujutud*.

30. aprillil esitles Ingrid Rüütel Tallinnas Telliskivi loomelinnakus oma väljaannet *Saaremaa laule ja lugusid. Mis on jäänud jälgedesse I*.

Aprillis ja mais koostas Jüri Metssalu Muinsuskaitseameti tellimusel eksperthinnangu Paluküla Hiiemäe piiridele, tehes arhiivi- ja välitöid ning viies läbi intervjuusid kohalike elanike ja huvirühmade esindajatega.

11. ja 18. aprillil oli Vikerraadio saatesarjas “Eesti lugu” eetris kaks saadet Anu Korbiga: “Samaara ja Saraatovi piirkonna eestlased” ning “Simbirski ja Vologda eestlased”.

3. mail ütles Ingrid Rüütel Kihnus tervitussõnad Roosi Karjami 80. sünnipäeval.

5. mail pidas Mall Hiiemäe koos Veljo Runneliga kirjandusfestivali Prima Vista raames ettekande “Lindude laul mind äratas üles”. Linnulaulud ja nende jälgendamine eesti rahvapärimeses”.

6. mail toimus kohvikus Arhiiv (Vanemuise 19, Tartu) inspireeritult Eesti Rahvaluule Arhiivi tänavusest kogumisvõistlusest “Minu maastikud” kirjandusfestivali Prima Vista vestlusõhtu, kus kõnelesid Jüri Metssalu, Valdur Mikita, Kadri Tüür ja Mehis Heinsaar.

7. mail tutvustas Risto Järv Prima Vista festivali raames metsamuinasjuttude õhtu-poolikul Tartu Loodusmajas eesti metsamuinasjutte.

10. mail Mall Hiimäe väljaande *Virumaa vanad vaimujutud* esitlus ning Mari Hiimäe näituse avamine Rakveres Lääne-Virumaa keskraamatukogus.

11. mail arutleti Rakveres ERA siseseminaril “Eesti Rahvaluule Arhiiv ja Eesti”, milline peaks olema rahvaluulearhiivi roll Eesti ühiskonnas ning kuidas ja kas meie igapäevatöö on suunatud selle täitmisele. Rahvaluulearhiivi töötajad tõdesid vastuolu teadusrahastuse prioriteetide ja rahvaluulearhiivi põhikirjaliste ülesannete vahel: kui tippteadus eeldab eelkõige osalust ja algatusvõimet ingliskeelses rahvusvahelises teadussfääris, siis rahvaluulearhiiv on loodud eelkõige selleks, et Eesti vaimset kultuuripärandit nii tänaste kui tulevaste põlvede jaoks talletada, kogutud teadmisi korrastada, rahva kasutusse anda ja neid mõtestada.

11. mail esitleti Rakveres Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi ning Viru Instituudi koostöös valminud Mall Hiimäe kogumikku *Virumaa vanad vaimujutud*. Esitlusel võtsid sõna Aivar Surva Viru Instituudist, Risto Järv ja Jüri Metssalu Eesti Rahvaluule Arhiivist, raamatu autor Mall Hiimäe ning joonistuste autor Mari Hiimäe.

15. mail pidas Risto Järv Haapsalus neljandal muinasjutukonverentsil “Muinasjutuvägi” (“Vii mind vikerkaare pääle...”) ettekande “Tipa kooliteel rändamas”.

15. mail pidas Taive Särg Harjumaa Muuseumis Keilas Harjumaa jaanilaulude praktikumi pärimuskultuuri koolitusel “Minu kodupaiga pärimuslik jaanipäev”.

16. mail muusikaline muuseumiöö Eesti Kirjandusmuuseumis. Tänaval laulsid ja mängisid lõõtsa Lauri Õunapuu ja Jaan Sarv; muuseumi õuelaval esines mäluasutuste segakoor MaSk dirigent Henri Kääriku juhatusel; muuseumi saalis oli folklooriklubi Maatasa noorte ja nende juhendaja Halliki Pihlapi innustusel võimalik jalga keerutada. Hilisõhtul toimus Lilla Daami salapärane ringkäik kirjandusmuuseumi legendidest tulvil saalides ja tagakambrites. Rahvamuusikahuvilised said tutvuda Eesti Rahvaluule Arhiivi digitaalse heliarhiiviga. Muuseumiöö üritusi korraldas Helen Kömmus.

16. mail muuseumiöö üritustel Iisaku muuseumis esitleti Mall Hiimäe raamatut *Virumaa vanad vaimujutud*.

19. mail pidas Ingrid Rüütel Viljandis väarikate ülikoolis loengu “Pärimuskultuur kui kogukondliku identiteedi hoidja (Kihnu ja Saaremaa näitel)”.

21. mail osales Ingrid Rüütel Maria Korepanova doktorieksami komisjonis Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

23. mail juhtis Jüri Metssalu pärimusmatka Harjumaa idaosa looduslikes pühapaikades.

25. mail ütles Ingrid Rüütel Tallinnas Kadrioru lossis avasõnad etnoloogiakonverentsil “Aasia ja Aafrika kultuurid” (*Asian and African Cultures*).

30. mail korraldas Anu Korb kirjandusmuuseumis Eesti Rahvaluule Arhiivi ja Ida-eestlaste Seltsi ettekandepäeva “Venemaale veerenud V. Peterburist Siberini”.

Mais, juunis ja juulis toimus Reeli Reinausi juhtimisel kolm kogumisretke Hageri kihelkonda. ERAst osalesid ka Jüri Metssalu, Valdo Valper, Lona Päll, Risto Järv ja Mari-Ann Remmel.

6. ja 7. juunil jagasid Ingrid Rüütel ja kultuuriministeeriumi välissuhete osakonna juhataja Reet Remmel Klassikaraadio saates “Helikaja” muljeid ja mõtteid 25.–31. maini toimunud ida muusika festivalist “Orient”.

16.–18. juunini toimunud TÜ ühiskonnateaduste instituudi korraldatud täienduskoolitusel “Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia” esines Astrid Tuisk ettekandega “Lapsepõlv ja mängud”.

19. juunil tutvustas Jüri Metssalu Suure-Jaani valla kultuuritöötajatele kohapärimuse uurimise allikaid ja metoodikat ning viis läbi ekskursiooni Eesti Rahvaluule Arhiivis.

21.–25. juunini esindasid SIEFi 12. konverentsil “Utopias, Realities, Heritages: Ethnographies for the 21st Century” Zagrebi Ülikoolis ERAst ettekannetega Ave Goršič (Soviet ideology forming and influencing the work at the folklore archive in Tartu), Risto Järv (The online database of Estonian folk tales: Problems and solutions), Andreas Kalkun (Saints in Seto religious narratives: past utopias and validation of identity), Anu Korb (The food culture of Estonians in Siberia), Janika Oras (“Before the final silence.” Stories about outstanding female performers in the 19th and 20th century’s Estonia), Liina Saarlo (Kodavere regilaulud: Recording the heritage and creating the runo song corpus). Ave Goršič oli ka paneeli “Visions and traditions: The production of knowledge at the tradition archives” kaasjuhataja koos Susanne Österlund-Pötzsch’i (Helsinki) ja Audun Kjus’iga (Oslo).

22. juunil osales Jüri Metssalu arheoloogilistel kaevamistel Rapla maakonnas Kohila vallas Lohu linnusel.

27. juunil viis Janika Oras Seto folgil Värskas läbi seto leelo õpitoa.

27. juunil toimus Jüri Metssalu juhtimisel pärimusmatk Harju ja Viru looduslikes pühapaikades.

30. juunist 2. juulini osales Anu Korb Riias BaltHerNet konverentsil ettekandega “Tracing the Baltic Road to Independence in Diaspora Archives”.

30. juunist 10. juulini osalesid Janika Oras ja Andreas Kalkun Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia pärimusmuusikute välitöödel Venemaa Föderatsiooni Mordva Vabariigis. Ersa ja mokša mitmehäälse rahvalaulu mitmekanalisalvestusi tehti kokku kaheksas külas, jäädvustati mitmesugust laulutraditsiooni ja kombestiku alast ainet.

Välitöödest võtsid osa Žanna Pärtlas, Janika Oras, Andreas Kalkun, Tuule Kann, Maria Korepanova, Liisi Laanemets, Karoliina Kreintaal, Timo Kalmu.

7.–9. juulini inspekteeris Jüri Metssalu koos Andres Tvaoriga Rapla maakonnas Rail Balticu trassialternatiivide alale jäävaid muistiseid ja pärimuspaiku.

11. juulil kõneles Jüri Metssalu X Juuru kihelkonna päevade ajalookonverentsil Pirgu mõisas Pirgu piirkonna muististest ja pärimuspaikadest.

12.–17. juulini osalesid Mari-Ann Rimmel, Lona Päll, Valdo Valper ja Jüri Metssalu Eesti Rahvaluule Arhiivi kohapärimuse töörühma välitöödel Saaremaal Vilsandi rahvuspargis.

14.–17. juulini osalesid Mari Sarv ja Risto Järv Lancasteri Ülikooli korpuslingvistika keskuse suvekoolis, kus tutvustati keeleteadusliku uurimistöö jaoks loodud meetodite ja töövahendite kasutusvõimalusi muudel humanitaaraladel.

16. juulil pidas Helen Kõmmus Hiiu Folgi pärimuspäeval Hiiumaa muuseumi Pikas majas ettekande “Teesu Hindrek ja teisi Hiiumaa torupillimängijad” ja mängis torupillil Juhan Maakeri ehk Torupilli Jussi pillilugusid.

16. juulil tutvustati Kärklas Hiiumaa muuseumi Pikas Majas Hiiu Folgi pärimuspäeval Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi ning raamatu autori pärijate koostöös valminud kordustrukki möödunud aasta lõpul ilmunud Jegard Kõmmuse koostatud proosaeposest *Iiu Leiger. Emasde Sõruotsa murragus loodud muisdendide sari Iiuma vägimihesd Leigrisd*. Väljaanne pälvis Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi aastapremia 2014.

17. juulil pidas Mall Hiimäe Eestimaa Looduse Fondi talgute suvekoolis Pärnumaal Nedremal ettekande “Heinategu kui pärandkultuuri osa” ning juhendas töötuba “Heinategemine eesti rahvapärimuses”.

23.–25. juulini salvestasid Helen Kõmmus ja Taive Särg Viljandi pärimusmuusikafestivalil õpitubasid, osalesid regilaulupesas ja filmisid tänavamuusikuid.

26. juulil esitlesid Risto Järv, Taive Särg ja Helen Kõmmus Hiiumaal Sõru sadama paadikuuris kogukondlikku pärimust käsitlevat Eesti Rahvaluule Arhiivi ja Sõru Muuseumi koostööväljaannet *Elutöö ühe ööga. Soome kuunari Gullkrona meeskonna päästmine Hiiumaa rannikul 1941*.

27.–30. juulini osales Mari Sarv Göttingeni Ülikooli digitaalhumanitaaria keskuse korraldatud uurimislaboris, mille eesmärgiks oli katsetada tekstide taaskasutuse uurimiseks loodud tarkvara eri valdkondadest ja eri keeltest pärinevate tekstimassiivide analüüsimisel.

30. juulil ütles Ingrid Rützel tervitussõnad Muhu folkloorirühma Ätsed 30. sünnipäeval Muhus.

Ave Goršič, Risto Järv

Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnas

19. märtsil pidas Tõnno Jonuks programmi “Materials, Culture, Heritage” raames Aarhushi ülikoolis ettekande “Tooth pendants”.

23.–28. märtsini osales Reet Hiimäe Macaus konverentsil “Vernacular Religion, Folk Belief, and Traditions of the Supernatural” ettekandega “Nonverbal communication as a basis for belief narratives”.

24. märtsil viis Raivo Kalle läbi looduse tundmise koolituse Puhta Vee teemapargis Järise külas Järvamaal.

1. aprillil tutvustas Piret Voolaid Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu seminaril Eesti Kirjandusmuuseumis folkloristika osakonna projekte ja andmebaase.

5. aprillil andis Raivo Kalle Vikerraadio “Labori” saates intervjuu taimede ja taeva-kehade seostest.

10.–12. aprillini osalesid Liisi Laineste ja Mari Sarv Saksamaal Bohumis Ruhri Üli-koolis (Ruhr-Universität Bochum) Historical Network Research workshopis “To mine and to tie: Text mining and network analysis for historians” ettekandega “Folklore and social networks”.

14.–18. aprillini osales Mare Kõiva Pectis (Ungari) rahvusvahelise rahvajutu uurija-te (ISFNR) töörühma konverentsil ja komitee töökoosolekul “Charms, Charmers and Charming” ettekandega “Serva Ell – Between Oral and Written Tradition”.

16.–18. aprillini osalesid Valgevenes Minskis 4. rahvusvahelisel konverentsil “Reli-gion and/or everyday life” Mare Kõiva ettekandega palverännutraditsioonist tänapäeva Eestis ja Bulgaarias ja Liisa Vesik ettekandega nõukogude aja pühameestest. Kohtuti Valgevene folkloristidega, uute koostööpartneritega ja Tatjana Valozdinaga.

19. ja 20. aprillil osales Mare Kõiva Ungaris Eesti ja Ungari koostöö asjus kohtumistel Mihály Hoppáli ja tema kolleegidega.

24. aprillil esitles Piret Voolaid kirjandusmuuseumis Eesti Vabariigi presidendi rah-valuule kogumispreemiate väljaandmisel väljaannet *Head Eesti vanasõnad*.

25. aprillist 3. maini viibis Anneli Baran Eesti Teaduste Akadeemia ja Poola Teaduste Akadeemia vahelise välisvahetuse raames Białyystoki ülikooli filoloogiateaduskonna poo-la filoloogia instituudis (Instytut Filologii Polskiej) ja esines seminaril "3rd Symposium IDP Phraseology and Beyond: Reproducible Language Units" ettekandega "Textual and Visual Encounters in Advertisements".

27. ja 28. aprillil osales Liisi Laineste Krosnos (Poola) konverentsil “ Across Borders VI: The West Looks East” ettekandega “WhereIsPutin: Global media, rumours and humour”.

1.–14. maini viibisid folkloristika osakonnas külalisteadlased Bulgaariast Mila Maeva ja Svetoslava Toncheva.

11. mail korraldas folkloristika osakond Bulgaaria ja Eesti ühiskonverentsi “Religious Expression in Contemporary Europe”. Esinesid Reet Hiiemäe (Non-Places as Sacred Places: Conflict, Contradiction or Adaptation), Mare Kõiva (Names and Rituals for Pets: Zoofolkloristics 4), Mila Maeva (The Effect of Immigration on Religious Belief and Practice), Svetoslava Toncheva (Mani Rimdu – the Sacred Dances of the Himalayas (The Festival in Tengboche and the Sherpa Community in Nepal)).

11.–15. maini viibis Raivo Kalle botaanilistel välitöödel Virumaal ja Järvamaal.

16. mail esines Reet Hiiemäe Iisakus muuseumiööl ettekandega “Muuseumiöö vaimujuttudega” üleloomulike olendite pärimusest.

16. mail Eesti Maanteemuuseumis avatud näituse “Tee täis kuulujuttu” koostamisel konsulteeris ja kirjutas teksti Eda Kalmre. Näitus jääb vaadata 30. septembrini.

16. mail Eesti Põllumajandusmuuseumis avatud näituse “Esivanemate varasalvest: toit ja tervis loodusest” koostamist konsulteerisid Raivo Kalle ja Renata Sõukand.

18.–29. maini oli Renata Sõukand Rumeenias ja Ukrainas (Bukovina) etnobotaanilistel välitöödel.

22.–24. maini osales Reet Hiiemäe kultuuriteooria tippkeskuse (CECT) aastakonverentsil “Live Theory and Lived Culture: Between Concepts and Imaginations“ ettekandega “Non-Places as Temporary Sacred Places”.

28. mail pidas Eda Kalmre Akadeemilise Rahvaluule Seltsi koosolekul ettekande “Heale jutule ei ole tõe takistuseks. Linnalegendid ja kuulujutud 35 aastat hiljem”.

4.–7. juunini osalesid Kaasanis (Tatarstani Vabariik, Venemaa) rahvusvahelise etnograafia ja folklooriühingu (SIEF) rituaalse aasta tööühma 11. aastakonverentsil “Traditions and Transformation” Andres Kuperjanov ettekandega rahvakalendri ja rahvaastronoomia seostest (The Relationship between the Folk Calendar and the Folk Astronomy Heritage), Mare Kõiva ettekandega rituaalse aasta seotusest koduloomadega (The Ritual Year of Domestic Pets: Zoofolkloristics) ja Liisa Vesik ettekandega valentinpäeva arengutest sotsialismi ajal ja selle järel (The Evolution of Valentine’s Day in Socialist and Post-Socialist Times).

9. juunil korraldas Liisi Laineste Eesti Kultuurkapitali toel Tartus rahvusvahelise seminari “Folk on the Internet: Ideas and Directions”. Esinesid Robert Glenn Howard (The Internet as a Field for Folkloristics: Methodology and Research), Trevor Blank (Patterns in Virtual Folk Culture of Computer Mediated Communication), Mare Kõiva (Lilleoru Community as Successful Commune and Ecovillage: Representation in the Internet), Anastasiya Astapova (Nanomeeting in Contemporary Belarus: Towards the New Form of a Humorous Internet Protest), Piret Voolaid (Chain Posts on Facebook and Preteens’ Identity Construction), Eda Kalmre (Fast And Healthy Food – Always Reliable? Rumours about Commercial Products in Present-Day Consumption Society), Liisi Laineste (#WhereIsPutin: Global Media, Rumours and Humour) ja Lynne McNeill (Classifying #BlackLivesMatter: Genre and Form in Digital Folklore).

10.–18. juunini osales Anneli Baran folkloristika suvekoolis “Folklore Fellows Summer school” (FFSS2015) plenaarettekandega “Internet Creativeness: from Individuation to Social Force” ning paneeli “Authorship and Popular Culture” ettekannete (4) arutamisel ja hindamisel.

12. juunil andis Raivo Kalle “Huvitajas” (ERR) intervjuu taarist (<http://heli.er.ee/helid/2515851.mp3>).

15.–21. juunini käisid Raivo Kalle ja Renata Sõukand Saaremaal etnobotaanilistel välitöödel.

17. juunil tutvustas Piret Voolaid kirjandusmuuseumis Soome ja Eesti kasvatusteadlaste ühisseminaril lastepärimuse kogumise ajalugu ja lasteaiapäetajate koolitusi.

21.–25. juunini osalesid Zagrebis (Horvaatia) rahvusvahelise etnograafia ja folklooriühingu (SIEF) 12. konverentsil “Utopias, Realities, Heritages: Ethnographies for the 21st Century” ettekannetega Reet Hiimäe (Narrative maps of danger as a means of subjective psychological protection), Mare Kõiva (Lilleoru – a successful social utopia, religious community or ecocommune), Andres Kuperjanov (Contemporary occasional rituals connected with celestial bodies), Liisi Laineste (“Bearded jokes” in online communication), Piret Voolaid (Use of proverbs in contemporary horoscopes (on the example of Estonian daily newspaper *Postimees*) ja Liisa Vesik (Valentine’s day is friendship day in Estonia).

29. juunist 3. juulini osales Liisi Laineste Oaklandis (California, USA) rahvusvahelise huumoriuuringu ühingu (ISHS) 26. aastakonverentsil ettekandega ““Long Live Jokes!” Old Jokes in Online Communication”.

3.–8. juulini Jekaterinburgis korraldatud 11. Venemaa antropoloogia ja etnoloogia kongressil kultuurikontaktidest ja nende vastastikusest mõjust osalesid Andres Kuperjanov ettekandega eestlaste ja teiste soome-ugri rahvaste puudega seotud uskumustest ning Mare Kõiva eesti nõiasõnade peamistest tegelastest ja antroposoofilise ravi kasutamisest linnades 19. sajandil.

3.–10. augustini osales Mare Kõiva Chibas (Jaapan) ICCEES (International Council for Central and East European Studies) konverentsil “Makuhari – Where Many West Meets Many Easts” ettekandega “Ethnic Religion – Ideologies and Adaptation. The Estonian Case”.

Teisipäevaseminarid

7. aprillil tutvustas vanemteadur Piret Voolaid koos Tartu Kutsehariduskeskuse andmebaaside eriala praktikantide Raido Kuusi ja Illimar Kahariga äsjavalminud andmebaasi “Eesti värssmõistatused” (<http://folklore.ee/Varssmoistatused>), samuti uue kujundusega mõistatuste uuemate alaliikide veebiandmebaase (Grafiti andmebaas, Lapsesuuhuumor, Eesti maskeerimiskombestik (PHP: Raido Kuus)) ning “Sloveenia folkloristika ja etnoloogia: Tegijad ja väljaanded“ ja Elizabeth Warneri välitööfotode näitus “The Russian Village through British Eyes” (PHP: Illimar Kahar).

14. aprillil olid teemaks Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku koguduste laulutraditsioonid. Eesti Rahvaluule Arhiivi teadur Andreas Kalkun tutvustas ameerika muusikateadlase Jeffers Engelhardti (Amherst College) 2015. aasta alguses ilmunud monograafiat *Singing the Right Way: Orthodox Christians and Secular Enchantment in Estonia*.

28. aprillil kõneles Märt Läänemets mütoloogilistest bodhisattvatest mahajaana budismis, tutvustades olulisemaid mütoloogilisi bodhisattvaid, nende nimesid ja ikonograafiat, nende tähendust budismi erinevatel mõistmise tasanditel ning nendega seotud uskumusi ja kultusi.

5. mail rääkis Liisi Laineste Vladimir Putiniga seotud kuulujuttudest ja huumorist.

26. mail rääkis Anastasiya Astapova Valgevene presidendi Aleksandr Lukašenka kohta käivatest alternatiivsetest elulugudest, uskumustest ja kuulujuttudest.

8. mail rääkis Epp Annus nõukogude ajast ja postkolonialistlikust lähenemisviisist. Esineja arutles, kas ja mil määral võiks nõukogude perioodi Eestis (ka teistes NSVLi äärealadel ja NSVLi mõjupiirkondades) käsitleda kolonialistlikuna.

Asta Niinemets

Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas

6.–14. aprillini pidas külalisõppejõud Camilla Asplund Ingemark (Åbo Akademi ülikool, Soome) ingliskeelse loengukursuse “Kriisi- ja katastroofinarratiivid” (Narratives of Crisis and Disaster – Cultural Approaches to the Telling of Traumatic Experience).

16. aprillil pidas Ida-Soome ülikooli doktorant Aino Tormulainen loengu “Experienced and Interpreted Girl Power. Study about Popular Culture Phenomenon in Finland”.

20. aprillil pidas dr Dmitriy Antonov (Venemaa Riiklik Humanitaarülikool, Moskva) skandinavistika osakonnas loengu “Demons and Spirits: Old Russian Demonology between Booklore and Folklore”.

22.–24. aprillini toimus Tartu ülikooli kultuuriteooria tippkeskuse aastakonverents “Elav teooria ja elatud kultuur: mõisted ja visioonid”. Konverentsi fookuses on erisugused kultuuripraktikad ja nende uurimisel tõstatuvad teemad ning kultuuri teoreetilise mõtestamise keerdküsimused.

20.–24. aprillini pidas California ülikooli (Berkeley) folkloristika ja antropoloogia professor Charles L. Briggs seminari välitööde metodoloogiast ja kaks loengut: 21. aprillil “Rethinking Folkloristic Perspectives on Contemporary Health: Towards a Poetics of Pandemics” ja 24. aprillil Kultuuriteooria tippkeskuse konverentsil “Elav teooria ja elatud kultuur: mõisted ja visioonid” plenaarloeng “Of Bats, Viruses, Humans, Trees, and Chickens: Multispecies Relations and the Limits of Knowledge”.

27. aprillil pidas dr Sandis Laime (Läti Rahvaluule Arhiiv, Riia) skandinavistika osakonnas loengu “Raganas (Night Witches) in Latvian Folk Belief”.

4. mail pidas dr Matt Cheeseman (Sheffieldi ülikool, Ühendkuningriik) loengu “The Pleasures of Being a Student at the University of Sheffield” ja **5. mail** loengu “Folklore, Marx, and Neoliberalism”.

14. mail pidas Helsingi ülikooli doktorant Igor Mikeshin Tartu Ülikoolis loengu “The Spirit is Willing, but the Flesh is Weak: Biblical Rehabilitation of Addicted People”.

29. mail pidas India Gauhati ülikooli doktorant Debajit Sharma loengu “Reformulation of Identity Through Folk Traditions: Reflections on Fieldwork in Sikkim”, lisaks näidati dokumentaalfilmi “Bantawa Rai Culture of Sikkim”.

3. juulil toimus Kirde-India teemaline seminar “Workshop Identity, Ontology, and Fieldwork through the Lens of Northeast India”.

Kaitstud magistritööd

Marti Mereäär kaitses 2. juunil magistritööd “Muhu obstsöönne uuem rahvalaul: kogumislugu, esituskontekst, temaatika ja vaatepunkt” (juhendajad: dots Ergo-Hart Västriik, vanemteadur Janika Oras, oponent teadur Andreas Kalkun).

Jaan Sudak kaitses 2. juunil magistritööd “Luupainaja sotsiaalne funktsioon Kihnu ühiskonnas: luupainajapärimuse võrdlev analüüs arhiivi- ja välitöömaterjalide põhjal” (juhendaja prof Ülo Valk, oponent vanemteadur Madis Arukask).

Ann Aaresild kaitses 2. juunil etnoloogia osakonnas magistritööd “Suhtlemine läbi raudse eesriide. 1944. aasta pagulaste kontaktid kodumaaga Ameerika ja Kanada eestlaste näitel” (juhendaja Ene Kõresaar, oponent Aivar Jürgenson).

Kalev Aasmäe kaitses 2. juunil etnoloogia osakonnas magistritööd “Korduvkasutus, vastastikkus ning asjade sotsiaalne elu Borgervængeti vahetuskeskuses” (juhendaja Aimar Ventsel, oponent Aet Annist).

Katre Koppel kaitses 2. juunil etnoloogia osakonnas magistritööd “Esoteeriline keha ja spirituaalne sünnitus uusvaimsuse miljöö Algallika kogukonna näitel” (juhendajad Ergo-Hart Västriik, Lea Altnurme, oponent Marko Uibu).

Liis Teras kaitses 2. juunil etnoloogia osakonnas magistritööd “Rahvusliku kultuuri-pärandi konstrueerimine: rahvarõivamotiivid Eesti naiste- ja käsitööajakirjades 1887–1940” (juhendaja Ester Bardone, oponent Anu Kannike).

Kaitstud bakalaureusetöö

Miikael Jekimov kaitses 4. juunil bakalaureusetööd “Nõiaks saamise uskumused eesti rahvapärarimuses, nende religiooniajalooline taust ja žanritunnused” (juhendaja prof Ülo Valk, oponent doktorant Reet Hiimäe).

Liilia Laaneman